

دانشگاه باقرالعلوم (ع)؛ دانشکده علوم سیاسی و اجتماعی

پایان نامه کارشناسی ارشد

خط مشی‌های سیاسی قرآن

با تأکید بر نظرات آیت الله جوادی آملی

استاد راهنما:

غلامرضا بهروزی لک

استاد مشاور:

سید محمد تقی آل غفور

نویسنده:

حسین احمدی سفیدان

تاریخ نگارش:

چکیده:

در جامعه اسلامی قرآن کریم اصلی ترین منبع برای سیاستگذاری و تعیین خط مشی است و اصول و خط مشی های کلان جامعه باید از قرآن استخراج و برای تعیین خط مشی های عمومی از آنها بهره جست و خط مشی های عمومی باید در راستای خط مشی های مستخرج از قرآن تعیین گردد. در این رساله به دنبال این هستیم که خط مشی های سیاسی قرآن را استخراج کرده با استفاده از آراء تفسیری حضرت آیت الله جوادی آملی و با بهره گیری از الگوی آقای دکتر سید مهدی الوانی آنها را طبقه بندی کرده و بیان کنیم. بر این اساس خط مشی ها را به سه قسم، خط مشی های فراگیر (ابر خط مشی)، خط مشی های هادی و راهنما و خط مشی های عمومی تقسیم کرده ایم.

نقش ارزش ها در خط مشی گذاری خیلی مهم است زیرا ارزش های حاکم در هر جامعه، بر خط مشی های سیاسی و نحوه تعیین آنها آثار غیر قابل انکاری دارد، و از میان ارزش های اسلامی با توجه به اهمیت و کاربردی که توکل و تقوا در خط مشی گذاری سیاسی و تصمیم گیری دارند، آنها را مورد بررسی قرار داده و آثار و فواید آنها را ذکر کرده ایم. خط مشی های سیاسی قرآن کریم را با توجه به چارچوب مطرح شده به دو قسمت ابر خط مشی های سیاسی قرآن و خط مشی های هادی سیاسی قرآن تقسیم کرده و توضیح داده شده است. با توجه به اینکه قرآن به کلیات پرداخته است بر این اساس خط مشی های عمومی مورد بررسی قرار نگرفته است چراکه خط مشی های عمومی در هر جامعه با توجه به موقعیت های سیاسی و اجتماعی فرق می کند. در هر حال خط مشی های عمومی باید در راستای ابر خط مشی و خط مشی های هادی تعیین گردد. همچنین خط مشی های سیاسی قرآن در عرصه سیاست داخلی و سیاست خارجی بیان گردیده است که به عنوان خط مشی های هادی و راهنمای سیاسی به شمار

می روند.

واژگان کلیدی:

قرآن، خط مشی، خط مشی سیاسی قرآن، جوادی آملی، سیاستگذاری